

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Perşembe, 15 Ağustos 2013 13:52 -

Altı yıldır siyasi gündemimizde önemli bir yer tutan Silivri'deki Ergenekon yargılamaları nihayet 5 ağustosta sona erdi. 275 sanıktan yalnız 21'i beraat etti. 19'u ağırlaştırılmış müebbet ve müebbet olmak üzere 251 kişiye cezalar yağdırıldı.

Yargılayanlar, yargılananlar ve yargı konuları farklı olmakla birlikte, Türkiye tarihinde bu çapta büyük yargılamalar hiç eksik olmadı.

İlk hatırlamamız gereken daha ilk meşrutiyetin başlarında Mithat Paşa'nın mahkum edildiği yargılamalarıdır. İkinci toplu yargılama 1909'da 31 Mart İsyanı üzerinedir.

1919'da İttihatçıların, savaş ve tehcir suçlarının yargılandığı dava da Türkiye tarihinin önemli bir dönüm noktasına işaret eder. Aynı dönemde Damat Ferit Hükümeti, Kuvayı Milliyeciler hakkında da giyaplarında idam kararı vermiştir.

Kurtuluş Savaşı yıllarında en önemli yargılamalar İstiklal Mahkemelerinde yapıldı. Bu mahkemelerde de birçok insan ölüm başta olmak üzere çeşitli cezalara çarptırıldı. Hükümeti devirmeye teşebbüsten komünistler de 1921'de aynı mahkemeler tarafından cezalandırıldı.

Cumhuriyet döneminin ilk büyük yargılaması 1925 Şeyh Sait Ayaklanması nedeniyle. Birçok gazeteci de bu davaya dahil edilerek basın özgürlüğü ortadan kaldırılmış ve tek parti rejimi kurulmuştur. 1926'da İzmir Suikastı nedeniyle son kalan muhalifler cezalandırılmış, böylece rejime muhalafet edebilecek kişi bırakılmamıştır. Bütün Cumhuriyet tarihi boyunca sosyalistler

Ergenekon Davası Vesilesi İle SİYASİ YARGILAMALAR

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Perşembe, 15 Ağustos 2013 13:52 -

en ağır cezalara uğratılmıştır. Bunların en akılda kalanı Nazım Hikmet ve bazı arkadaşlarının mahkum edildiği davadır. Sosyalistlere göz açtırmayan devletin bu tutumu Demokrat Parti döneminde de sürdürüldü. Doktor Şefik Hüsnü ve Hikmet Kıvılcımlı ömrünün büyük bir kısmını hapiste geçiren devrimciler arasındadır.

27 Mayıs ihtilalinden sonra Demokrat Parti yöneticilerinin Yassıda da yargılandığı dava da siyasi tarihimizin önemli kırılma noktalarındandır.

1971 askeri darbesinden sonra Türkiye birçok toplu davalara sahne olmuştur. Bunların başlıcaları herbiri yüzlerce sanığı içeren Dev-Genç, TİİKP, THKO, THKP-C, TİP, Doğu Devrimci Kültür Ocakları vb. dir.

Bundan sonraki toplu davalar 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra gelmiştir. Bu davaların sonucunda çok sayıda insana idam, ağır hapis cezaları verilmiş, birçok insan işkencelerden geçirilmiş, aynı dönemde birçok kişi yargılama altına bile alınmadan faili meçhul cinayetlerle öldürülmüştür. Bu dönemin belli başlı davaları Dev-Yol, Dev-Sol, MHP, MSP, Acilciler, TÖB-Der, Kurtuluş, 3. Yol, Halkın Kurtuluşu adlarını taşımaktadır.

Türk siyasi tarihindeki büyük siyasi yargılamalarla ilgili bir envanter çıkarılmasında yarar vardır. Bu davalar, Ergenekon davası için de, gelecek siyasi hayatımız için de öğretici olacaktır.

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Perşembe, 15 Ağustos 2013 13:52 -

Ergenekon davasının önceki davalarla benzer birçok yanları vardır. Onlar gibi asıl amacı iktidara karşı muhalefeti etkisiz hale getirerek, hükümetin istediği gibi at oynatmasını güvence altına almaktır. Bu gibi davaların ortak özelliği, bazı insanların herhangi bir suçu işlediğini veya işleme hazırlığında olduğunu ileri sürerek kendisi için yakın tehlike gördüğü bir oluşumu yok etmek, işlemez hale getirmektir.

Bir siyasi davanın savcılarını için suç yaratmak zor değildir. Bir şirket çökertileceği zaman üzerine gönderilecek vergi müfettişlerinin yaratmayacağı usülsüzlük ve kanunsuzluk yoktur. Bu incelemeyen istese hiçbir zaman eli boş dönmez. Siyasi davalarda da iktidarın savcılarını, isterlerse birçok suç yaratabilirler. Günümüzde de görüldüğü gibi bir mitinge insanları taşıyan otobüslerin alıkonulması için polisin bulabileceği veya yaratabileceği gerekçeler hiç eksik değildir.

İktidar sürmek veya cezaevini boylamak haklı veya haksız olmakla değil, güçle ilgilidir. Muktedirler, bu gücü bir dış odaktan, kumanda ettikleri servetten, asker ve polis gücünden, medyadan veya seçimlerde aldıkları oy desteğinden; bunların biri, birkaçı veya hepsinden alabilirler.

Bir davada kimin haklı olduğuna ilişkin kamuoyunun görüşleri farklıdır, ancak tarih daha adil bir hüküm verir.

Yukarıda saydığımız siyasi davaların çoğunda tarih, yargılayanları haklı ve tamamıyla haklı

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Perşembe, 15 Ağustos 2013 13:52 -

çıkarmıyor.

Şu gerçeği de gözden kaçırmamak gerekir ki: "Suç" kavramı izafidir. İktidardaki gücü yargılayıp mahkum edecek bir mahkeme henüz hiçbir yerde kurulmamıştır. Siyasi davalarda adalet, iktidarın sopasıdır. Öldürme, toplu öldürme, işkence gibi eylemler, soyut olarak suç kabul edilmekle birlikte iktidar isterse bunları bile örtbas eder. Günümüzde de çokça rastlandığı gibi, canileri kanatları altına alır. Bunun gibi kendisi de kanuni kılıfına uydurarak mevcut kanunlar yetmezse yeni kanunlar çıkararak kendisi suç işlemekten çekinmez.

Bu gerçekler ışığında, bir sonraki yazımızda Ergenekon Davası hakkında birkaç söz söyleyebiliriz. (*Ayvalık, 7.8.2013*)